در گزارش امروز با یکی از حساس‌ترین گل‌های دنیا آشنا می‌شوید

گل قهروآشتی

گل قهروآشتی برای شاداب بودن به نور، رطوبت و خاک مناسب نیاز دارد

زینب خزایی
جامعه

برای بسیاری از کودکان وقتی اولین بار گل قهروآشتی را می‌بینند ماجرا شگفت‌انگیز است و تصور می‌کنند با ترفند یك شعبده‌باز روبه‌رو شده‌اند. جالب این‌که در کتاب زیست‌شناسی نیز درباره این گیاه توضیح داده شده که در اصل گیاهی حساس به حرکت و تکان‌خوردن است و بسته‌شدن برگ‌ها هم واکنش به این حرکات است نه قهر از دیگران. از روی همین واکنش هم برای گیاه اسامی متنوعی انتخاب کرده‌اند مثل گیاه حساس، گیاه فعال، گیاه خجالتی، گیاه خوابالو، گیاه به من دست نزن و میموزا. در انگلیسی هم به آن Shame Plant یا Sensitive plant می‌گویند. اگر به برگ‌هایش دقت کرده باشید شبیه برگ نخود است و از همین خانواده است و اصالتش برمی‌گردد به آمریکای جنوبی و مرکزی. چند گیاه دیگر هم از این خانواده به‌دلیل حساسیت‌هایشان معروفند مثلا گل رقصنده که در مقابل نور خورشید برگ‌هایش را تکان می‌دهد یا ابریشم شب‌خسب که شب‌ها به خاطر کمبود نور، برگ‌هایش بسته می‌شوند انگار که خوابیده‌اند و صبح‌ها نور که می‌تابد باز می‌شوند.

چرا گیاه قهروآشتی می‌کند؟

بیشتر گیاهان یك مکانیسم دفاعی محیطی دارند که در این گل به شکل بسته‌شدن برگ‌ها طراحی شده است. دلیل فیزیولوژیکی‌اش هم این است که در اثر لمس برگ‌ها با دست یا تماس اشیا، آب از سلول‌های دیواره‌ای خارج می‌شود و در نتیجه آن برگ‌ها جمع و به سمت پایین خم می‌شوند که ما به آن می‌گوییم قهر. اگر دوباره گیاه را تحریك نکنیم چند دقیقه بعد آب خارج‌شده از ساقه به برگ‌ها برمی‌گردد و گیاه حالت طبیعی پیدا می‌کند که به چشم ما یعنی آشتی.

به طور ذاتی طراحی این مکانیسم برای در امان‌ماندن گیاه از گردوغبار یا شرایط بد جوی و آفات است.

نکته: لمس بیش‌ازحد و قهروآشتی زیاد باعث زردی برگ‌ها می‌شود.

شرایط نگهداری: گل یك گیاه چندساله است که در نواحی گرمسیر روی تراس و بالکن رشد بسیار خوبی دارد اما در مناطق دیگر بهتر است درون خانه نگهداری شود.

قهر می‌کند اما عاشق نور است

گل قهر نور زیاد را دوست دارد چون برای تأمین انرژی بازوبسته‌شدن برگ‌هایش به آن نیاز دارد اما نه هر نوری و فقط نور غیرمستقیم و نور مستقیم برگ‌هایش را می‌سوزاند. پس پنجره جنوبی برای آن مناسب است اما اگر تابش نور زیاد است آن را از پنجره فاصله دهید یا نور را فیلتر کنید. اگر خانه‌تان نورگیر نیست می‌توانید گلدانش را در قسمت‌هایی از خانه قرار دهید که لامپ‌های فلورسنت یا LED روشن است.

نکته: اگر یك‌بار دست زدید و برگ‌هایش جمع نشد دلیلش کمبود نور است و جای گلدان را تغییر دهید؛ البته در نور مستقیم تابستان هم برگ‌هایش را جمع می‌کند. در این حالت نیاز به جابه‌جایی دارد.

آبیاری منظم، شاه‌کلید سلامت

درست است آبیاری برای تمام گیاهان بسته به فصل و شرایط محیطی نگهداری‌شان متفاوت است اما آبیاری منظم شاه‌کلید سلامت آنهاست. برای این گل هر وقت دیدید خاکش خشك‌شده سریع آبش بدهید آن‌قدر که آب از زیر گلدانی بزند بیرون. می‌دانید که تشخیص خشکی خاك هم چشمی و ظاهری نیست. حتما انگشت خود یا تکه چوب را در خاك فروکنید اگر خشك بود یعنی وقت آبیاری است؛ البته حواس‌تان باشد این خشکی طولانی نشود چون اثر بدی روی گیاه می‌گذارد. از طرفی آب زیاد برگ‌ها را زرد یا سیاه می‌کند و زمینه‌ساز بروز بیماری‌های قارچی است. زهکش گلدان را حتما بررسی کنید تا ریشه دچار پوسیدگی نشود.

نکته۱: اگر دیدید گل، قهرکرده و برگ‌هایش را جمع‌کرده یعنی تشنه است؛ البته حواستان به شرایط نور نیز باشد که به آن اشاره کردیم.

نکته۲: کیفیت آب آبیاری برای شادابی قهروآشتی مهم بوده و بهتر است از آب بدون املاح مثل آب جوشیده سردشده استفاده کنید.

رطوبت یادتان نرود

علاوه بر دقت در آبیاری به تأمین رطوبت مناسب در محل نگهداری این گل هم دقت کنید. برای این کار می‌توانید در زیرگلدانی آن سنگریزه بریزید تا ته گلدان مستقیم روی زیرگلدانی قرار نگیرد و همیشه آن را پر از آب کنید یا در فصول سرد از بخور آب روی دستگاه گرمایی استفاده کنید. در شرایط خیلی ضروری غبارپاشی و مرطوب نگه‌داشتن برگ‌ها هم خوب است.

فقط دمای معتدل

گیاهان خانواده باقلا یا لوبیاسانان بیشتر گرما دوستند و به سرما حساس. پس در پاییز و زمستان گل را از روی تراس داخل خانه بیاورید یا اگر داخل خانه است از پنجره فاصله‌اش دهید. دمای معتدل و معمولی اتاق برایش رضایت‌بخش است. در تابستان هم سعی کنید گل را در مسیر سیستم سرمایشی قرار ندهید. در گرما و سرمای زیاد برگ‌هایش زرد و سیاه می‌شود.

نکته: در فصول سرد اگر دیدید به قول معروف گل خودش را مچاله‌کرده یعنی سردش است.

خاك خوب یعنی گیاه شاداب

این گل اگر بخواهد به اصل خودش برگردد پس دوستدار خاك جنگلی و اسیدی است. یعنی بهترین گزینه این است که خاکش را پیت‌ماس انتخاب کنید به اضافه مقداری پرلیت. در فصل رشد گیاه می‌توانید از ترکیب خاك باغچه مرغوب با کوکوپیت یا خاك‌برگ یا کود ورمی کمپوست استفاده کنید.

نکته: خاك آن به‌هیچ‌وجه نباید قلیایی شود چون در این شرایط گیاه از بین می‌رود.

تغذیه مثل روغن‌کاری است

این گل برای بازوبسته‌شدن برگ‌هایش نیاز به انرژی دارد که بخش زیادی از این انرژی را با نور تأمین می‌کند و بخشی هم وابسته به تغذیه است. عنصر پتاسیم نقش زیادی در این کار دارد. پس می‌توانید در فصل رشد (بهار و تابستان) دو هفته یکبار به آن کود گلدهی بدهید چون درصد پتاسیمش زیاد است و گل مثل یك لولای روغن‌کاری‌شده، راحت بازوبسته می‌شود. کود سه‌بیست (۲۰-۲۰-۲۰) هم کود مناسبی است. سعی کنید کودهای با بسته‌بندی معتبر خریداری کنید.

اهمیت گلدان مناسب

اگر جای گل تنگ بود حتما گلدانش را عوض کنید چون در گلدان خیلی کوچك ریشه‌های گل احساس خفگی می‌کند اما نیاز نیست گلدان چند سایز بزرگ‌تر هم برایش بخرید چون گیاه بیشتر انرژی‌اش را صرف رشد ریشه می‌کند تا برگ‌ها. از طرفی به موادغذایی بیشتری هم نیاز دارد پس رعایت تناسب در اندازه گلدان بسیار مهم است.

علاوه براین به یاد داشته باشید این گل هرس خاصی ندارد فقط هر سال بعد از پایان گلدهی شاخ‌وبرگ‌های خیلی بلند را کمی کوتاه کنید تا نور کافی به برگ‌های پشت سری برسد. هرس شدید به گیاه آسیب می‌زند و جلوی رشدش را می‌گیرد.

آفات و بیماری‌ها

کنه اصلی‌ترین آفت گل قهروآشتی است. علائمش هم بستن تارعنکبوت روی برگ‌ها و کمرنگی آنهاست. در محیط‌های گرم‌وخشك بیشتر به این آفت دچار می‌شود. برای همین به حفظ رطوبت محیط توصیه می‌شود و در صورت ابتلای گل به این آفت قسمت‌های آسیب دیده را جدا کنید و دور بیندازید.

مهم‌ترین بیماری آن هم پوسیدگی ریشه در زمستان است که نباید زیاد آبش داد به‌خصوص وقتی جایش سرد است.

نکته مهم: جدی‌ترین مشکل گل قهروآشتی زردشدن برگ‌هایش است که دلایل زیادی دارد از جمله لمس بیش‌ازحد، آبیاری بیش‌ازاندازه یا خشکی زیاد، کمبود نور، بیماری‌های قارچی و سرما.

تکثیر گیاه

به دو روش می‌توان آن را تکثیر کرد: بذر و قلمه.

بذر: بهترین زمان برای کاشت بذر یا دانه، بهار یا تابستان است که هوا سرد نیست؛ البته چون پوست سختی دارد باید یکی دو روز قبل در آب خیسانده شود. بذر را حدود یك‌بند انگشت زیر خاك بکارید. دو تا سه هفته طول می‌کشد تا جوانه بزند. می‌توانید روی گلدان را یك نایلون بکشید و روی آن سوراخ ایجاد کنید تا جوانه‌زنی تسریع شود.

نکته: پنج لیوان آب‌جوش و یك لیوان آب‌سرد را در هم حل کنید، بذرها را داخلش بریزید و یك ساعت بعد بکارید. با این کار بذرها بیدار می‌شوند و آماده جوانه‌زنی.

قلمه: این روش در فصل تابستان یا فصل رشد آن انجام می‌شود و برای این کار ساقه‌های نرم و بی‌گل آن را انتخاب کنید. طول قلمه باید حدود ۱۰ سانتی‌متر و دست‌کم دارای یك گره باشد. بعد در خاك مرطوب و مناسب بکارید. روی گلدان را یك نایلون بکشید و روی آن سوراخ ایجاد کنید تا جوانه‌زنی تسریع شود.

نکته: بهترین خاك برای هر دو روش خاك گل بنفشه آفریقایی است.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir
روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#زمین‌خواری- لفور

شهسواری از بابل:

زمین‌خواران جنگل‌های لفور استان مازندران با خشک‌کردن درختان، زمین‌های این منطقه را تصرف کرده‌اند و متاسفانه هیچ سازمانی به این تخلفات رسیدگی نمی‌کند.

#سریال- طنز

جاویدان از تهران:

سریال‌های کمدی در صداوسیما به‌ندرت ساخته می‌شود و مسؤولان این سازمان دائم سریال‌های قدیمی را پخش می‌کنند.

#نماز- جماعت

شهیدی از تهران:

از مسؤولان امور مساجد تقاضا دارم در ماه مبارک رمضان اقامه نماز جماعت با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شود.

#مواد-غذایی- قیمت

زیبنده از تهران:

چرا میوه، گوشت، مرغ و مواد پروتئینی با قیمت مناسب در اختیار مردم قرار نمی‌گیرد تا با مصرف آنها سیستم ایمنی بدن خود را تقویت کنند؟

جوابیه

در پی درج پیامی در تاریخ سه‌شنبه ۱۴۰۰/۰۱/۲۴ با عنوان «وجود افراد بی‌خانمان و معتاد در اطراف آرامستان امامزاده عبدا... باعث ایجاد ناامنی شده است» مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: این سازمان در ایام سال به‌ویژه فصول سرد تمهیدات ویژه‌ای از جمله فعالیت ۲۴ساعته مددسراها (گرمخانه)، استقرار اتوبوس‌های سیار برای اسکان افراد بی‌خانمان و فعالیت شبانه‌روزی گشت فوریت‌های اجتماعی در سطح شهر تهران را در دستور کار دارد. لازم به ذکر است در سطح شهر تهران ۲۰۰ مددسرای دائم و یک مددسرای اضطراری با ظرفیت ۲۰۵۰ نفر و دو سامانسرا با ظرفیت مجموع ۳۵۰ نفر آماده پذیرش و ارائه خدمات است. مددسراهای شهر تهران مشکلی درخصوص حضور افراد بی‌خانمان ندارند و ظرفیت کافی برای حضور بی‌خانمان‌ها وجود دارد و خوشبختانه تاکنون شاهد فوت شخص بی‌خانمان به علت سرما نبوده‌ایم. لازم به ذکر است که ساماندهی و جمع‌آوری معتادان متجاهر جزو وظایف این سازمان و شهرداری تهران نیست.

شکارچی روح

اسم موش که می‌آید خیلی‌ها می‌ترسند یا به قول معروف چندش‌شان می‌شود چون دست‌کم یك‌بار تجربه ورود ناگهانی‌اش به حریم خانه را داشته‌اند اما خیال نکنید همین کوچولوی مزاحم فقط می‌رود سر وقت خانه‌ها. نه موش جزو آفات مهم کشاورزی است که از قضا خسارت خیلی سنگین و گاهی غیرقابل‌جبرانی هم به محصولات در مزارع، باغات، انبارها و مراتع می‌زند. پس واجب است با آن مبارزه کرد.

روش‌های مختلفی برای مدیریت جمعیت جوندگان مضر وجود دارد مثل تله‌گذاری، پوشاندن دور تنه درختان و استفاده از مواد دورکننده، شخم‌زدن، آبیاری، ازبین‌بردن نقاط امن لانه‌گذاری و مبارزه شیمیایی و یك راه‌حل دیگر به نام روش مبارزه بیولوژیك که در آن متوسل می‌شوند به دشمنان طبیعی این حیوانات. که آنها چه بکنند؟ شکارچی‌هایی مثل گربه، شاهین، جغد و مار را حفاظت و حمایت می‌کنند تا بتوانند موش‌ها را شکار کنند. یکی از این اقدامات حمایتی این است که تیرك‌های چوبی دو سه متری را در جاهای مختلف مزرعه موش‌زده می‌گذارند تا جغد و شاهین‌ها موقع پرواز روی آن استراحت کنند و با یك تیر دو نشان بزنند و طعمه‌ای به‌دست آورند. موش‌ها در مزرعه می‌آیند و می‌روند غافل از این‌که تیرك‌ها دامند.

شیطان هم برای ما هم دام و فریب دارد که بستگی به آدمش، نسخه پیچی می‌کند. دام ما و شما با هم فرق دارد. برای یکی از راه وسوسه است و یکی دیگر فراموشی، زینت‌دادن گناه و امور ناپسند یا وعده‌دادن و به تأخیر انداختن. همیشه اینطور نیست سم بگذارد پیش‌رویمان و چون برایمان تکراری‌شده بشناسیمش و نرویم سمتش. گاهی همان‌طور که ما داریم راه خودمان را می‌رویم او چنان ظریف و دقیق دامش را پهن می‌کند که حواسمان نیست کی و چطوری طعمه شکارچی شده‌ایم؟ برای همین هم حضرت باری‌تعالی به ما تأکید کرده‌اند: «وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيطَانِ إِنَّهُ لَكمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ. و از گام‌های (وسوسه‌انگیز) شیطان، پیروی نکنید. به‌راستی که او دشمن آشکار شماست.»[1]

۱. بقره: آیه ۱۶۸

ابریشم شب‌خسب

درخت ابریشم قرمز به نام ابریشم ایرانی هم معروف است. چون برگ‌هایش شب جمع می‌شود به آن شب‌خسب می‌گویند. اسامی ژاپنی آن هم به همین معنی است. اصالتا آسیایی است که در قرن هجدهم از طریق یك ایتالیایی وارد اروپا شد. زیبایی آن هم به خاطر برگ‌های شانه‌ای زیبایش است و البته گل‌های ارغوانی‌رنگ خاصش که شبیه شیشه‌شور هستند. این درخت در شهرهای شمالی فراوان دیده می‌شود.